

Tako napreduje dalje in dalje, pristavi tri, štiri čerte do deset, tako da jih ima na deski dvajset čert, in učenci pravijo: deset na deset je dvajset. Po tem potu učenci nove višje števila pred sebo vidijo, števila, bi rekel, pred njimi rastejo, in učenci se ne učijo po škorcovo.

Ko stoji lestvica s dvajsetimi špreklami na deski, pusti učence šteti po špreklah, in scer s poglavitnimi številnicami (edna, dve, tri . . . dvajset čert) in po tem s redovnimi številnicami (prva, druga . . . dvajseta čerta).

Učit. To ste se dones naučili, ste prav pridni bili. —

Narodski običaji v Železnikah.

4. Kurent.

„Kurent“ je silno staro ime in običaj, izvira namreč še iz paganskih časov, vendar se je ohranilo med Slovani do današnjega dne. Naj povem tedaj tudi enkolko od Kurenta v Železnikah. — Na pustni dan dopoldan se zberejo okol 15 let stari fantje, kolkor je le mogoče natihoma, v kaki kovačnici al na kakem drugem skritem kraju. Že delj časa poprej pripravijo kake stare kožuhe in drugo staro obleko, da je ta dan kaj v roke vzeti. Zdaj napravijo „Kurenta“. Oblečejo enemu fantu navadno stare, vmazane, široke hlače in ga okol nog z slamo obašejo, da je bolj junačen. Po životu ga oblečejo z narobe obrnjenimi kožuhi, ga z kako marogasto opasico opašejo čez pas in okol vrata, na obraz mu denejo šemo in na glavo stari klobuk, naverh kterega so navadno kozlovi rogovi pritvezeni. Ako imajo dovolj obleke (in te malokdaj zmanka), se napravita in našemita še dva druga fanta za „varha“, da „Kurenta“ varjeta, imata toraj v ta namen tudi stare metle v rokah, eden pa se napravi za voznjača. Ko je vse pripravljeno, posadijo „Kurenta“ na sani, zdaj eden na kozji rog zatrobi, in hipoma so vsi na ulici, ter ga med vednim trobenjem skoz terg peljejo. Ljudje iz vsih vež priletijo „Kurenta“ gledat, in so silno radovedni zvediti, kdo je ta al uni, pa nevarno se je preblizo bližati, ker varha sta malopridna in šembrano rada

z metlami krog sebe mahata. Otroci od daleč za njimi gredó, pa se tudi zlo varjejo, da kateri kaj z metlo po herbtu ne dobi. Tudi voznjač je večkrat zlo malopriden, če le more, tako krivo zavozi in „Kurenta“ po snegu prekucne, komur se ljudje zlo krohotajo. Varha prec priskočita, da nevkretnega siromaka zopet na sani vzdigneta. V koncu terga se vernejo zopet nazaj do kraja, kjer so se napravljali, skerbno pa poprej otroke nazaj podijo, da bi se ne zvedlo, kdo je „Kurent“ bil, ker mu potem radi naganjajo; čez dolgo še le se izmuzajo potem skrivaj vsak na svoj dom. — Na pustni večer iz kuhinj prav lepo diši, zakaj še zlo je v naših krajih v navadi, da ljudje celi post mesnih jedi ne pokusijo. Toraj si ta večer sledni, če je še takšen siromak, kaj boljšega preskerbi in se enkolko za dolgi post okrepča. Kdor pa le kaj v lonec vtakniti nima, se pa napravi v šeme, ter gre med večerjo po hišah, malo po sredi izbe popleše, potem gre k mizam, da kaj jedila dobi. Posebno radi pa se šeme takim mizam bližajo, kjer se vino pije, imajo pa tudi precej dolge perste, le gredé vince spijejo, če se posebno natanko na taisto ne pazi. Večkrat jo ktera šema tudi z krošnjo na herbtu primaha. Na krošnjo si iz slame in cunj narejenega otroka napravi in tud zanj prosi, da kaj več jedila dobi. —

Na pepelnico popoldan „Kurenta“ k pogrebu nesejo. Zberejo se zopet fantje skrivaj skupaj, kjer so se pustni dan oblačili, napravijo iz slame in cunj „Kurenta“, ga položijo na nosilnice, ter ga nesejo med glasnim šumom skoz terg. Pred njim nese eden na kaki prekli staro rastergano brisavko in za njim eden al dva, kakor stare babice všemljena fanta jokata in z starimi metlami za njim pometata. Na koncu terga „Kurenta“ med smehom čez most v vodo telebijo, potem se razidejo sledni na svoj dom, in tako je „Kurent“ za eno leto v kraj in pokoj spravljen! Ta običaj nam je, kakor sim v začetku rekel sicer še dedšina paganskih časov, opomne nas pa tolko bolj živo k hvaležnosti do Boga, kateri nas je brez našega zasluženja rešil žalostne teme paganstva, in nam razsvetlil skoz luč sv. katoliške vere pot do večnosrečnega življenja, do domovine nebeške!